

Förslag till disposition av Riksbankens vinst för räkenskapsåret 2014 samt riksbanksfullmäktiges verksamhetsberättelse för 2014

Sammanfattning

Enligt 10 kap. 3 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank ska riksbanksfullmäktige lämna förslag till riksdagen och Riksrevisionen om hur Riksbankens vinst ska disponeras.

Fullmäktige tillämpar sedan flera år en beräkningsprincip som i korthet innebär att 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat för de senaste fem åren ska levereras in till statskassan. Resultatet beräknas exklusive valutakurs- och guldvärdeeffekter, men inklusive de prisseffekter som redovisas på värderingskontot i balansräkningen. För 2014 föreslår fullmäktige därmed en inleverans om 4 100 miljoner kronor.

Fullmäktiges verksamhetsberättelse för 2014 redovisar övergripande vilka ärenden som har behandlats vid fullmäktiges sammanträden (14 tillfällen) under året och vilken information som fullmäktige har fått vid sammanträdena. Verksamhetsberättelsen beskriver även hur fullmäktige har bedrivit sin kontrollerande funktion.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning	2
Förslag till riksdagsbeslut.....	3
Förslag till vinstdisposition för 2014.....	4
Fullmäktiges verksamhetsberättelse	6
<i>Bilaga</i>	
Beräkning av Riksbankens vinstdisposition 2014	10

Förslag till riksdagsbeslut

Fullmäktige föreslår att riksdagen fastställer förslaget till disposition av Riksbankens vinst för räkenskapsåret 2014.

Resultatet för 2014 uppgår till 3 267 miljoner kronor. Fullmäktige föreslår följande disposition av Riksbankens vinst:

- 4 100 miljoner kronor levereras in till statskassan.
- 1 059 miljoner kronor förs till Riksbankens dispositionsfond.
- 1 892 miljoner kronor förs från Riksbankens resultatutjämningsfond.

Fullmäktige föreslår även att inleveransen sker senast en vecka efter riksdagens beslut, lämpligen i samband med att Riksbanken genomför den veckovisa öppna marknadsoperationen.

Stockholm den 6 februari 2015

På fullmäktiges vägnar

SUSANNE EBERSTEIN

/Kerstin Haglund

Susanne Eberstein (ordförande), Michael Lundholm (vice ordförande), Peter Egardt, Caroline Helmersson Olsson, Martin Kinnunen, Hans Birger Ekström, Anders Karlsson, Roger Tiefensee, Chris Heister, Catharina Bråkenhielm och Esabelle Dingizian har deltagit i beslutet.

Mithra Sundberg och Henrik Gardholm har varit föredragande.

Förslag till vinstdisposition för 2014

Riksdagen godkände i anslutning till sin behandling av Riksbankens förvaltning för 2013 (bet. 2013/14:FiU23) att vinstdispositionen för 2013 baserades på 1988 års vinstutdelningsprincip med de kompletteringar av principen som har genomförts sedan dess, vilket också var fullmäktiges förslag. Principen innebär i korthet att 80 procent av de fem senaste årens genomsnittliga resultat, exklusive valutakurs- och guldvärdeeffekter men inklusive de prisseffekter som redovisas på värderegleringskontot i balansräkningen, ska levereras in till statskassan. Valutakurs- och guldvärdeeffekterna samt, i normalfallet, 10 procent av det justerade genomsnittliga resultatet ska föras till eller från dispositionsfonden. Det belopp som återstår efter detta förs till eller från resultatutjämningsfonden. För 2014 tillämpar fullmäktige samma beräkningsgrund.

Fullmäktige har i enlighet med 10 kap. 3 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank fått en redovisning för räkenskapsåret 2014 från direktionen. Fullmäktige konstaterar att Riksbanken med tillämpning av de nuvarande redovisningsprinciperna redovisar en vinst för 2014 på 3 267 miljoner kronor. I enlighet med 1988 års vinstutdelningsprincip och de kompletteringar av principen som har genomförts sedan dess görs följande justeringar av det redovisade resultatet vid beräkningen av det inleveransgrundande resultatet:

- Det redovisade resultatet har påverkats positivt av en valutakursvinst om 544 miljoner kronor. Denna vinst exkluderas vid beräkningen av det inleveransgrundande resultatet.
- Det redovisade resultatet har inte påverkats av någon guldvärdeeffekt och därför görs ingen justering för någon sådan effekt.
- En prisvinst om 6 296 miljoner kronor har bokförts som prisseffektökning på värderegleringskontot i balansräkningen. Fullmäktige har inkluderat denna vinst vid beräkningen av vinstdispositionen.

Fullmäktige föreslår enligt redovisningen nedan en inleverans till statskassan om 4 100 miljoner kronor.

Valutakursvinsten förs till dispositionsfonden. Dit förs även 10 procent av det genomsnittliga justerade resultatet. Eftersom den föreslagna inleveransen och överföringen till dispositionsfonden är högre än årets redovisade resultat föreslår fullmäktige att resterande 1 892 miljoner kronor förs från resultatutjämningsfonden. Beräkningsunderlaget för vinstdispositionsförslaget framgår av bilagan.

Riksrevisionen har i samband med den årliga granskningen av Riksbankens årsredovisning också granskat vinstdispositionsförslaget. Riksrevisionen har inte haft något att invända mot detta.

Resultatet för 2014 uppgår till 3 267 miljoner kronor. Fullmäktige beslutade den 6 februari 2015 att lämna följande förslag till disposition av Riksbankens vinst:

- 4 100 miljoner kronor levereras in till statskassan.
- 1 059 miljoner kronor förs till Riksbankens dispositionsfond.
- 1 892 miljoner kronor förs från Riksbankens resultatutjämningsfond.

Fullmäktige föreslår även att inleveransen sker senast en vecka efter riksdagens beslut, lämpligen i samband med att Riksbanken genomför den veckovisa öppna marknadsoperationen.

Fullmäktiges verksamhetsberättelse

Riksbanksfullmäktige har elva ledamöter och lika många suppleanter. Ledamöterna utses av riksdagen efter allmänna val för en mandatperiod på fyra år. Fullmäktige väljer sedan inom sig ordförande och vice ordförande.

Fram till och med den 13 oktober 2014 bestod fullmäktige av Johan Gernandt (ordförande), Sven-Erik Österberg (sedan den 31 maj 2011, vice ordförande sedan den 22 juni 2011), Peter Egardt, Sonia Karlsson, Bertil Kjellberg, Anders Karlsson, Gun Hellsvik, Lena Sommestad, Allan Widman, Peter Eriksson och Roger Tiefensee (sedan den 14 oktober 2011). Suppleanter var under samma period Hans Birger Ekström, Tommy Waidelich (sedan den 23 mars 2012), Ulf Sjösten, Ann-Kristine Johansson, Chris Heister, Bosse Ringholm, Per Landgren (sedan den 25 augusti 2011), Catharina Bråkenhielm, Gunnar Andrén (sedan den 1 mars 2014), Agneta Börjesson (sedan den 16 december 2011) och Håkan Larsson.

Sedan den 14 oktober 2014 består fullmäktige av följande ledamöter: Susanne Eberstein (ordförande), Michael Lundholm (vice ordförande), Hans Hoff, Peter Egardt, Caroline Helmersson Olsson, Martin Kinnunen (sedan den 23 oktober), Hans Birger Ekström, Anders Karlsson, Roger Tiefensee, Agneta Börjesson och Chris Heister. Suppleanter är Catharina Bråkenhielm, Elisabeth Björnsdotter Rahm, Tommy Waidelich, Oskar Öholm, Ann-Kristine Johansson, Olle Felten (sedan den 23 oktober), Carl B Hamilton, ClasGöran Carlsson, Karin Nilsson, Esabelle Dingizian (sedan den 2 december) och Stefan Attefall.

Fullmäktiges uppgifter

Fullmäktige har till uppgift att följa och kontrollera hur Riksbanken bedriver sin verksamhet och hur direktionsledamöterna leder verksamheten. Fullmäktige utövar sin kontroll bland annat genom att fullmäktiges ordförande och vice ordförande närvarar vid direktionens sammanträden. Ordföranden och vice ordföranden har också rätt att yttra sig under direktionens sammanträden men de har inte förslags- eller rösträtt. Fullmäktige har även en revisionsfunktion vars arbete utförs av en extern revisionsbyrå under ledning av en auktoriserad revisor.

Fullmäktige utser ledamöterna i Riksbankens direktion och beslutar om deras löne- och anställningsvillkor. Fullmäktige fastställer också Riksbankens arbetsordning och beslutar om utformningen av sedlar och mynt.

Vidare lämnar fullmäktige förslag till riksdagen om hur Riksbankens resultat ska disponeras samt yttrar sig till riksdagen i frågan om direktionsledamöternas ansvarsfrihet.

Fullmäktige lämnar remissyttranden inom sitt verksamhetsområde, och direktionen samråder med fullmäktige om förslag till riksdagen och regeringen som avser ändringar i författningar eller andra åtgärder från statens sida.

Ordföranden och vice ordföranden lämnar en redovisning om fullmäktiges arbete inför riksdagens finansutskott. Detta sker vanligtvis två gånger om året.

Fullmäktiges verksamhet under 2014

Under året sammanträdde fullmäktige vid 14 tillfällen.

Fullmäktige beslutade under året om direktionsledamöternas anställningsvillkor och tog även ställning till deras sidouppdrag.

Ledamöter i direktionen

Fullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 6 oktober att entlediga Karolina Ekholm från anställningen som direktionsledamot.

Fullmäktige beslutade den 19 december att utse Henry Ohlsson till ny vice riksbankschef och ledamot i direktionen med en mandatperiod på sex år från och med den 12 januari 2015.

Sedlar och mynt

Fyra ledamöter i fullmäktige och fyra utomstående experter har utgjort Beredningsgruppen för utformning av sedlar och mynt. Gruppen har letts av fullmäktigeledamoten Peter Egardt. De övriga ledamöterna från fullmäktige var Allan Widman, Sonia Karlsson och Anders Karlsson. Experterna i gruppen har varit statsheraldikern, chefen för Kungl. Myntkabinettet samt en företrädare för Nationalmuseum och en för Konstakademien. Gruppens uppdrag har varit att bereda frågor om den grafiska och konstnärliga utformningen av sedlar och mynt liksom frågor om förslag till och utformning av eventuella minnes- eller särskilda bruksmynt. Vid gruppens sammanträde i maj konstaterades att gruppen troligen inte kommer att behöva sammanträda igen förrän tidigast 2017.

Fullmäktige fick under året löpande information om det fortsatta arbetet med den nya svenska sedel- och myntserien liksom om indragningen av de sedan årsskiftet ogiltiga 50- och 1 000-kronorssedlarna utan folieband.

Arbetsordning

Fullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i februari om vissa förändringar i arbetsordningen med anledning av organisationsförändringar i Riksbanken.

Riksbankens Jubileumsfond

Fullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i augusti att föreslå riksdagen att utse Kerstin Hessius till ledamot i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond. Riksdagen beslutade den 24 oktober i enlighet med fullmäktiges förslag.

Skrivelser till riksdagen

Direktionen har under året samrått med fullmäktige om en framställning till riksdagen om vissa sedlars och mynts upphörande som lagliga betalningsmedel.

Uppföljning av direktionens arbete

En del av fullmäktiges kontroll utövades genom att fullmäktiges ordförande och vice ordförande följde direktionens arbete under året, bland annat genom att utnyttja sin rätt att delta i direktionens sammanträden och i en del informella möten.

Direktionens ledamöter deltog normalt i fullmäktiges sammanträden och lämnade då regelbundna redogörelser för viktigare beslut och händelser i Riksbankens verksamhet. De redogjorde exempelvis för den aktuella penningpolitiken och arbetet med att övervaka stabiliteten i det finansiella systemet. De informerade också om läget på de finansiella marknaderna, i såväl Sverige och Europa som globalt.

Vidare fick fullmäktige löpande information om budgeten och verksamhetsplanen, om uppföljningen av finansiella och operativa risker samt resultatet i kapitalförvaltningen, om utfallet i övrigt av verksamheten och om internrevisionens verksamhet.

Fullmäktige fick dessutom information om de remissyttranden som direktionen beslutade om under året.

Direktionen informerade löpande om viktiga internationella möten och om viktiga diskussioner inom olika internationella organ. Fullmäktige fick också fördjupad information om en del av de internationella uppdrag som riksbankschefen Stefan Ingves har. Vidare fick fullmäktige löpande information om Riksbankens åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF).

För att komplettera informationen vid sammanträdena bjöds fullmäktige in till temaluncher med fördjupad information i olika aktuella verksamhetsfrågor i samband med flera sammanträden under året.

Fullmäktiges granskning av Riksbankens verksamhet

Fullmäktige granskar Riksbankens verksamhet genom sin revisionsfunktion. KPMG AB innehar uppdraget för fullmäktiges räkning från och med den 1 april 2012 till och med den 31 mars 2015. Fullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i november att förlänga avtalet med KPMG AB ytterligare ett år till och med den 31 mars 2016.

Fullmäktige fastställer årligen en plan för revisionsfunktionens arbete. I enlighet med planen granskades och rapporterades under året utkontrakteringen av delar av it-verksamheten. Dessutom gjordes en uppföljning av de åtgärder som föranletts av tidigare iakttagelser. Direktionens information och rapportering till fullmäktige, Riksbankens arbete med sedlar och mynt liksom direktionsledamöternas tjänsteutövning granskades i slutet av året men avrapporterades i början av 2015.

Fullmäktige fick även information om Riksrevisionens årliga granskning av Riksbankens verksamhet. Överenskommelse har träffats med Riksrevisionen om att de från och med granskningen av 2013 års verksamhet ska redovisa resultaten av sin granskning för fullmäktige dels inför och i samband med fullmäktiges beslut om förslag till vinstdisposition, dels när Riksrevisionen har slutfört sin granskning.

Inte ingenting i uppföljningen av direktionsledamöternas arbete under 2014 ledde till att fullmäktige riktade någon anmärkning mot deras tjänsteutövning.

BILAGABeräkning av Riksbankens vinstdisposition
2014*Miljoner kronor***1 Beräkning av Riksbankens inleverans till staten****Justering av årets resultat**

Årets resultat 2014	3 267
Avgår valutakursvinst	-544
Tillkommer prisvinst bokförd i balansräkningen	6 296
Justerat resultat 2014	9 019

Beräkning av genomsnittligt justerat resultat

Justerat resultat 2010	6 777
Justerat resultat 2011	10 356
Justerat resultat 2012	2 985
Justerat resultat 2013	-3 392
Justerat resultat 2014	9 019
Summa justerat resultat för de senaste fem åren	25 745

Genomsnittligt justerat resultat för de senaste fem åren **5 149**

Beräkning av inleveransbeloppet

80 % av det genomsnittliga justerade resultatet	4 119
Avrundning till 100-tal miljoner kronor	-19
Inleverans 2014	4 100

2 Beräkning av överföringen till Riksbankens dispositionsfond**Till Riksbankens dispositionsfond förs**

Valutakursvinst	544
10 % av det genomsnittliga justerade resultatet	515
Summa	1 059

3 Beräkning av överföringen från Riksbankens resultatutjämningsfond**Från Riksbankens resultatutjämningsfond förs**

10 % av det genomsnittliga justerade resultatet	515
Prisvinst bokförd i balansräkningen	-6 296
Avrundning inleverans	19
<u>Justerat resultat minskat med genomsnittligt resultat</u>	<u>3 870</u>
Summa	-1 892